

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 246

Září 1975

FRANTIŠEK SCHWARZENBERG:

LEGENDA.

(K výročí úmrtí Tomáše G. Masaryka)

Když mráz spálil poslední květy, zapalovali za stara v krbech ohně. Z vyschlého dříví naštipali loučí, nařezali polen z dávno poražených stromů, které čekaly někde na hromadě za humny, až i na ně dojde. Narovnali hraničku a podpálili. Nejdřív zapraskaly pavučiny, komín se pomalu ohříval, až vyšlehy dlouhé plameny, pryskyřice zavoněla a v sednici začaly přeskakovat stíny. Staří i mladí přistavovali stoličky k ohni, dívali se do plamenů a drželi černou hodinku. Pak si začali povídat. Když bylo dobře, povídali si pohádky o králich a princeznách, o hastrmanech a vodnicích, o polednicích a sudičkách. Když bylo zle, vyprávěli si pověsti o Šárce a o slepém mládenci, o Sybilinu proroctví a o králi Ječmínkovi. A když bylo nejhůř, zrodila se legenda. To si vyprávěli o svatých a světicích Božích, o Blanických rytířích a o Růžovém paloučku. Někteří vídali v plamenech záblesk svatozáří a jiní záři hranice.

Tak bývalo za stara.

* * *

Potom přišel věk rozumu a lidé mysli, že mohou žít bez pohádek, bez pověstí a bez legend. Odnegli verpánky na půdu, nechali krb vyhasnout, vymetli oharky a hodili je na smetišť. Ani je nenapadlo, že z toho starého vyschlého dříví, zdánlivě mrtvého, vyšlehy kdysi plameny víry a jiskry naděje. Ani si nevzpomněli, že při jejich záři lidé byli na chvíli šťastni. Ani nepomyslili, že ze vzpomínek a vyprávění lidé čerpali sílu, když bylo zle; že dědové žili legendami, když bylo nejhůř. Rozšafní lidé si zatopili v ústředním topení a do všech koutů si pěkně posvítili žárovkami. Nebylo již černých hodinek a rozumní lidé mysli, že tomu tak je dobře.

* * *

Přišla okupace a přišla válka. A bylo zase zle. Nebylo uhlí do ústředního topení a nebylo ani elektrického proudu. Náhle - kde se vzal, tu se vzal - zapraskal ohýnek v krbu. Sežehl pavučiny a zahřál dávno vychladlý komín. Pryskyřice zavoněla a jiskry vyskočily na všechny strany. Honem jsme šli hledat nějakou louč a kdejaký kousek suchého dříví, aby nám ohýnek v krbu nevyhasl. Sháněli jsme takové staré suky a pokřivené kořeny, o kterých už nikdo nevěřil, že by se kdy k čemu mohly hodit. A přece vydaly ze všech nejvíce tepla. Snesli jsme stoličky s půdy, zabednili okenice, zavřeli dveře a přisedli k ohni. Díváme se do plamenů, nasloucháme praskání loučí - a mlčíme. Ale každý slyší v praskání loučí, co mu v duši zní a co bylo umlčeno - Lumírovo varyto, chorál či Sukův pochod. A každý vidí v plamenech tu svou legendu nejmilejší - o Velehradu či Levém Hradci, o Baltu či o Sibíři. Mlčíme a jen na očích si vidíme, že jiskry naděje přeskochily z ohně do srdcí a že plamen víry sežehl duši. Je konec černé hodinky a my se rozcházíme mlčky - však se ani promluvit nesmí.

Když bylo po válce a když se zase na chvíli smělo mluvit, pověděli jsme si navzájem, co jsme v ohni všechno viděli, co v praskání loučí slyšeli. Sami jsme se tomu podivili. Vždyť jsme už ani nevěřili, že z těch starých suků a vyschlých kořenů vyšlehe tolik tepla, tolik víry a tolik naděje. Málem bychom byli uvěřili, že rozumní lidé stačili uklidit a vymést z naší minulosti také všechno, čím jsme si ji sami z lásky okrášlili. Jiné to nezajímalo, ale my, kteří jsme prožili válku ve vlasti, my jsme si to všechno dobře zapamatovali, abychom jednou mohli dětem vyprávět, co nás posilovalo, když bylo nejhůř.

Zakrátko však musily stoličky zas na půdu a oharky se vynesly na smetišť. A ještě za chvíli se pohádky, pověsti a legendy vůbec zakázaly.

* * *

Nevím - nevím, jak je dnes doma. Ale neklame-li mě všechno, rozdělali zase oheň v krbu, snesli stoličky s půdy, dívají se do plamenů - a mlčí. Kolik jisker, tolik naděje; kolik plamenů tolik víry; kolik očí, tolik různých legend. A my až se jednou vrátíme a budeme se vyptávat, co je doma posilovalo, když bylo nejhůř, uslyšíme mnohou známou zkazku. A znovu uslyšíme tu krásnou, dnes už stoletou:

O chudém chlapci ze Slováků . . .

(K stému výročí narozenin Tomáše Masaryka uveřejněno ve sborníku T.G.M. v Chicagu.)

Zkreslené dějiny

Sotva skončila světová válka, začal se v Československu projevat boj nejen ve vládě, ale i v místních úřadech, na universitách, v každé organizaci, a byl to od začátku boj nerovný. Komunisté měli jednotné vedení, pomoc odborníků přímo z Moskvy, a železnou kázeň, věděli o co jde a jak na to. Nekomunisté se těšili nadějí, že nadešla konečně doba míru a spolupráce, a bude se postupovat demokratickými způsoby. Ani si neuvědomovali, jak jsou podkopáváni komunistickou skrytou infiltrací, takže byli ohromeni, když na ně dopadl únor 1948 a když poznali, jak byli po léta připravováni na porážku.

Československý ústav zahraniční v Praze prodělával též tento vnitřní boj. Od začátku komunistům velice záleželo, aby se zmocnili ústavu, který měl za úkol sblížovat krajany a upevňovat styky s nimi po celém světě. Byl to ústav důležitý pro budoucí úkoly čs. komunismu v získávání posic pro "progresivní směr", který má vládnout světem. A v tomto duchu Československý ústav zahraniční vítá dnes krajany ze Spojených států a všemožně si je předchází. Pořádá s nimi interviews na rozhlas, píše o nich v novinách, radí jim, hostí je, a pak, když odejdou domů, udržuje s nimi styky svým časopisem Československým světem, k šíření chvály komunismu a Sovětského svazu.

Časopis vychází údajně každý druhý čtvrtek; předplatné stojí \$4 ročně, ale je poslán zdarma do Ameriky mnohým bývalým návštěvníkům, i těm, kteří ještě v Československu nebyli. Na poštovním seznamu je tisíce jmen, získaných částečně z listin

odesílatelů Tuzexů, atd. Časopis je tištěn na lesklém papíře, je bohatě ilustrován, má celou řadu pěkných snímků z různých krajů Československa, tu a tam zajímavý článek o poezii, umění, sportu, atd. Některým čtenářům se líbí, jiní jej odmítají z důvodů zásadových, poněvadž převážnou většinu článků považují za komunistickou propagandu, kterou nepřipustí přes prah svého domu. Kdo tvrdí, že je to "jenom hezký časopis", v němž "není nic zlého" měl by kriticky posoudit obsah posledních dvou čísel 30. ročníku, 10. čísla ze dne 28. května 1975 a čísla 11, ze dne 13. června t.r.

Obě čísla jsou věnována sovětskému vítězství a komunismu vůbec; jsou projevem díky Sovětům za osvobození a za veškerý prokrok v zemi. První článek je nadepsán "Vítězství v prospěch demokracie a pokroku", od předsedy Sněmovny lidu Richarda Nejezchleby, který se raduje, že "pokrokové síly se Sovětským svazem v čele zvítězily nad fašismem". Druhý článek je o "partyzánském hnutí", které vedli komunisté proti přání čs. vlády v exilu v Londýně, která tomu nepřála. Nikde, ani v prvním, ani druhém čísle, není slůvka uznání Spojeným státům, ani zmínka o účasti americké armády a o amerických obětech. Člověk by předpokládal, že časopis adresovaný krajanům ve světě, převážně v Americe, by se alespoň zmínil o důležité, ne-li rozhodující pomoci poskytnuté v nejkritičtější době Spojenými státy v zásobování a vyzbrojení Rudé armády a později na bitevních frontách. Amerika je však naprosto přehlížena. Postoj československých služebníků vůči Moskvě je patolizalský.

Ke článku "Před třiceti lety hrozilo Praze zničení" by se mělo dodat, že Praha byla ohrožena hlavně sovětskou záměrnou politikou, a že mohla být snadno osvobozena americkou armádou, která stála již připravena v Plzni. Prahu nezachránila Rudá armáda, tři dny vzdálená, nýbrž Pražané sami, s pomocí Vlasovců. Než přispěchala Rudá armáda, byla Praha již svobodná.

Je neuvěřitelné, že vydavatelstvo komunistického časopisu si troufá nám posílat tak zkreslenou historii a neuvěřitelně naivní od amerických krajanů se proti tomu nebránit. Ted' je příležitost vyzkoušet détente, bude-li cesta obousměrná pro výměnu názorů. Uveřejni nám Československý svět odpověď, jak to skutečně bylo s americkou armádou v Plzni?

Další články jsou o "Úspěchu socialistického zemědělství", o co je větší ted' úroda, produkce masa, atd. po třiceti letech. Rádi bychom čs. čtenářům řekli něco o pokroku amerického zemědělství za posledních třicet let, které umožňuje Americe vyvázet miliony tun obilí ze svých přebytků Sovětům, kteří se nestačí uživit ze svých obrovských lánů a přírodního bohatství. A také bychom jim rádi napsali něco o zdatnosti farmářů krajanů, o jejich farmách a jak na nich hospodáří. Takové články se však v Československu neuvěřejňují, ač by tam měli být pyšní na zdatnost našich krajanů. Proč se nesmí chválit americké zemědělství?

Druhé číslo Československého světa je taktéž "výrazem lásky k osvoboditeli Československa Sovětskému svazu, oddanosti myšlenkám socialismu" (komunismu). Opět jsou vítáni krajané do staré vlasti. Je jim slibováno nejen milé přijetí, ale mnohé pozornosti, pozvánky do divadel, cesty po kraji, atd. V obou

číslech je jazykový koutek "Learn Czech", v druhém čísle seznam darů "krajanů svému časopisu", jsou však udány jenom iniciálky dárců a zemí, něco je z Kanady, Belgie, Rakouska, ale ponejvíce ze Spojených států.

Krajané návštěvou v Československém zahraničním ústavě

"Ústav uspořádal ve středu Prahy besedu s krajanými novináři, o které přineslo zprávu Rudé právo dne 26. července 1975. Úvodem ke článku "Očima krajanů" píše redaktorka Věra Rudolfová, že novináři krajané "pozorují dnešní Československo pečlivě, chtějí podat čtenářům svých listů co nejpřesnější jeho obraz. Nebot' v tom vidí své poslání - přispívat k šíření pravdy o socialistickém Československu mezi dvěma milióny Čechů a Slováků, které osud zavál před mnoha lety do různých kontinentů". Redaktorka Rudolfová pak pokračuje:

Na besedě, kterou uspořádal ve středu v Praze Československý ústav zahraniční, netajili hosté nijak upřímný obdiv. Jozef Durjančík z Ludových zvestí, které vycházejí v Kanadě, řekl mj.: "Vaši lidé nemusí hledat štěstí jinde, vždyť mají všechno doma." Podobně hovořil Ján Janucha z Ludových novin, vycházejících v USA. "Jsme rádi, že všechny výhody, o něž jsme v předmnichovské republice marně usilovali, jsou u vás samozřejmostí." Viktor Čejka - z USA - vyprávěl o svém otci, který se za žádnou cenu nechtěl vrátit do "masarykovské" republiky. "Do této republiky by se určitě rád podíval."

Redaktoři krajaných listů hovořili také o své práci, o těžkých podmínkách, které mají. Pokrokové krajané listy se nesmířují se zhoršujícími se životními podmínkami lidí, a proto se netěší přízni vládnoucích kruhů. Ani tato skutečnost však naše krajany neodrazuje od práce, od působení zejména na mladou generaci. "Chceme, aby i mladí, kteří se již narodili v USA a o Československu slyší jen z vyprávění svých rodičů, cítili hrdost na tuto zemi," prohlásil mj. profesor Jan Maršálka.

21. srpen - Sovětský den hanby

Na materiál připravený br. Dr. Josefem Haškem a ses. Annou Faltusovou, washingtonskými členy zahraničního výboru ČSNRA, reagovala řada senátorů a poslanců projevy k 21. srpnu, které byly uveřejněny v Congressional Record a vysílány Hlasem Ameriky do Československa. V prvé řadě jsou to poslanci Henry Hyde a Frank Annunzio ze státu Illinois, Lionel Van Deerlin z Kalifornie, Samuel Stratton, senátoři Harrison A. Williams ze státu New Jersey, senátor Roman Hruška z Nebr. a Charles Percy z ILL. Ve svém prohlášení poslanec Annunzio konstatoval, že Američané musí vytrvat ve své spravedlivé podpoře československého lidu v jeho opravdové touze pro sebeurčení a svobodu bez vnější nadvlády. V této souvislosti citoval otevřený dopis gen. tajemníku komunistické strany Sovětského svazu Brežněvovi, který podepsali vedoucí představitelé Československé národní rady americké, Koordinačního výboru maďarských organizací a Polsko-amerického Kongresu. Poslanec Hyde poukazuje kriticky na výsledky vrcholné konference v Helsinkách a varuje, aby se

Helsinky v roce 1975 nestaly místo Yalty v roce 1945 další kapitulací před totalitou. Poslanec Van Deerlin konstatuje, že pod ruskou nadvládou zůstává 15 milionů Čechů a Slováků, jejichž jediným proviněním byla touha po svobodě. Poslanec Stratton přirovnává lásku Američanů před 200. lety a postup anglického krále se sovětským zákrokem. Také senátor Williams prohlašuje výročí invaze za sovětským dnem hanby a konstatuje, že Československo zůstává okupovanou zemí. Senátor Percy připomíná demokratickou tradici Československé republiky v mezidobí světových válek. Senátor Hruška uznává, že détente je sice žádoucí, ale nesmí být záminkou k pohlcení dalších slabých demokratických zemí komunismem a doporučuje, aby lidé, kteří ostře kritizují nedostatky demokracie, jeli za železnou oponu a přesvědčili se, jak se žije v "dělnickém ráji".

Protestní autokolona k sedmému výročí sovětské hanby

V den sedmého výročí invaze Československa armádami Varšavského paktu uspořádala washingtonská odbočka Československé národní rady americké protestní autokolonu, která projížděla hlavními ulicemi Washingtonu a třikrát objela Bílý dům po Pennsylvania Avenue. Byla to důstojná, výmluvná a krásná manifestace. V koloně bylo 40 vozidel ozdobených vlajkami a opatřených nápisy, připomínajícími našim americkým spoluobčanům hanebný zločin sovětského násilí spáchaný na Československu před sedmi lety před zraky celého svobodného světa.

Kolonu zahajoval vůz bratra Dlouhého, s něhož hrdě vlály velké vlajky americká a vlajka československá. Také ostatní vozy nesly dvojice vlajek různé velikosti a zmíněné nápisy a poslední vůz, který uzavíral kolonu, nesl dvě velké vlajky, americkou a československou.

Ty krásné vlajky a nápisy na vozech ukazovaly zcela jasně, že my američtí občané českého a slovenského původu máme důležitý vzkaz pro naše zástupce v Kongresu Spojených států. Dali jsme jim na vědomí své hluboké znepokojení nad tím, že Československá republika, kdysi nazývaná vzorem demokracie, je dosud obsazena cizí mocností, která potlačuje demokratické svobody v zemi a udržuje u moci režim, který nebyl zvolen československým lidem, nýbrž mu byl nucen násilím.

Tímto svým protestem jsme zdůraznili, že v rozporu se současnou retorikou diplomatů byl obnoven policejní teror v Československu, spisovatelé historikové jsou pronásledováni, a že trvajících sovětská okupace Československa, jakož i jiných zemí Střední a Východní Evropy je drastickým porušením Charty Spojených Národů a mezinárodního práva, a je i výsměchem politiky détente, jakož i všech mezinárodních smluv uzavřených se Sovětským svazem.

Dva zdejší deníky se přes naše pozvání uchýlili k pstroží politice ve věci naší protestní autokolony, ale náš protest byl dobře viděn a slyšen. Naše snímky jsou z washingtonského časopisu "The Rising Tide", který vydává organizace "Freedom Leadership Foundation". Reportáž, kterého pořídilo "National Radio" s některými účastníky naší autokolony, byla vysílána osmnácti rozhlasovými stanicemi téhož a následujícího dne ve Washingtonu i v jiných městech Unie. Tím však náš protest nekončí, ale půjde dál.

Náš národ doma je umlčen a právě proto je třeba, abychom byli mluvčím v tomto svobodném světě.

I když zástupci svobodného světa tak slabošsky ustupují před totalitním útočníkem a tím přivodili dočasně tak politováníhodný stav ve světě, československý exil nebude nikdy resignovat.

Všem účastníkům autokolony, kteří věrně a obětavě přišli, aby posílili náš protest a tak dodali váhy našemu poselství americké veřejnosti, patří náš vřelý dík.

JKP.

Z událostí v Československu

Praha a helsinská konference

Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, jež byla zahájena v Helsinkách dne 3. července 1973 a pokračovala jednáními v Ženevě od 18. září 1973 do 21. června 1975, byla uzavřena dne 1. srpna 1975 v Helsinkách za účasti 35 představitelů států včetně USA a Kanady. Jediná Albánie z evropských států se neúčastnila. Po celé dva roky čs. komunistický tisk se stavěl negativně k této plánované dohodě, zvláště k bodu třetímu, který se týká kontaktů mezi lidmi, spojování rodin a výměny informací. Označoval tyto body za vměšování se do vnitřních záležitostí. Avšak během letošního roku, když Moskva prosadila, aby konference byla ukončena v létě namísto až koncem roku 1975, pražský tisk zřejmě z podnětu Moskvy pojednou označoval tuto konferenci za velmi významnou. Po návratu čs. delegace se Rudé právo rozplývalo nad úspěchem, kterého bylo docíleno v zájmu míru a hlavně zásluhou socialistických zemí, a ve vydání z 6. srpna přineslo plně 4 stránky překladu z textu dohody. Nejenom že v dalších číslech přinášelo velké úvodníky, ale jako obvykle pobízelo čtenáře, ale hlavně různé činovníky, aby se kladně vyjadřovali o významu dohody. A tak Rudé právo přináší články různých vedoucích JZD, závodních výborů, vedoucích dílen, a funkcionářů.

Během pobytu v Helsinkách se dr. Husák setkal s kancléřem Německé spolkové republiky Schmidtem, který jak Husáka, tak předsedu vlády Štroukala pozval na návštěvu NSR. Samozřejmě, že měl těž schůzku s portugalským prezidentem Gomesem, jehož boj progresivních sil v Portugalsku je pryč čs. lidem sledován příznivě. O setkání s dr. Kissingerem čs. minister zahraničí B. Chňoupek prohlásil, že bylo dosaženo shody v tom, že obchodní zákon USA by neměl být všeobecnou bariérou, a že po období jistého vyčkávání čs.-americké vztahy dostávají nový impuls.

Předsednictvo ÚV Komunistické strany československé a vláda ČSSR vydaly prohlášení 7. srpna 1975, ve kterém schvalují postup československé delegace v Helsinkách vedené dr. G. Husákem, a dle Rudého práva v závěru prohlášení říkají: **"Předsednictvo ÚV KSČ a vláda ČSSR prohlašují, že Československá socialistická republika jako pevná součást socialistického společenství, věrna zásadám leninské mírové zahraniční politiky bude důsledně plnit závěry konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě."** R.P.8.8.75. - Stejně tak prohlásil prezident dr. G. Husák na národní dožínkové slavnosti v Nitře 30. srpna t.r.:

"Československo chce důsledně uvádět do života závazky, které byly v Helsinkách přijaty. Stejně je i odhodláni dalších socialistických států, jak se uvádí ve stanoviscích Sovětského svazu a ostatních socialistických zemí."

Pro informaci čtenářů uveřejňujeme pouze část bodu 3. helsinské dohody, která nás zajímá nejvíce, a to tak, jak ho přeložilo Rudé právo z 6.8.75.:

Spolupráce v humanitárních a jiných oblastech:

a) Kontakty a pravidelná setkání na základě rodinných svazků

Zamýšlejíce napomáhat dalšímu rozvoji kontaktů na základě rodinných svazků zúčastněné státy budou příznivě posuzovat žádosti osob o povolení dočasné cesty z nebo do ostatních zúčastněných států a bude-li o to požádáno, i na pravidelné základně, k návštěvám členů jejich rodin.

Žádosti o krátkodobé cesty za účelem setkání se členy rodin budou posuzovány bez rozdílu, pokud jde o zemi původu anebo určení; existující předpisy pro vydání cestovních dokumentů a víz budou aplikovány v tomto duchu. Vystavení a vydání takových dokumentů bude se vyřizovat v únosných časových lhůtách; v případech naléhavé potřeby - jako je vážné onemocnění nebo smrt - budou vyřizeny přednostně. Podniknou takové kroky,

kteře se mohou ukázat nezbytnými pro ty, aby se zjistilo, že poplatky za vydání úředních cestovních dokumentů a víz budou přijatelné.

Potvrzují, že podání žádostí týkající se kontaktů na základě rodinných svazků nebude mít vliv na změnu práv a povinností žadatele nebo členů jeho rodiny.

b) Spojování rodin

Zúčastněné státy budou v pozitivním a humanitním duchu posuzovat žádosti osob, jež se hodlají spojit se členy své rodiny, věnující zvláštní pozornost žádostem naléhavého charakteru - jako jsou žádosti nemocných nebo přestárlých osob.

Tyto žádosti budou posuzovat pokud možno rychle.

V nutných případech budou snižovat poplatky vybírané v souvislosti s těmito žádostmi, a tak zajišťovat jejich úměrnou výši.

Neuspokojené žádosti o sjednocení rodin mohou být obnoveny na patřičné úrovni a budou opětně projednávány v úměrně krátké době úřady příslušné země pobytu anebo určení; za těchto okolností budou poplatky vybírány pouze v případě uspokojivého vyřízení žádosti.

Osoby, jejichž žádosti o sjednocení rodin budou uspokojeny, mohou s sebou přivést anebo odeslat předměty domácí nebo osobní potřeby; za tímto účelem budou zúčastněné státy využívat všech možností obsažených v existujících předpisech.

Dokud se členové jedné a téže rodiny nesjednotí, mohou se jejich setkání a styky uskutečňovat v souladu s postupem stanoveným pro styky na základě rodinných svazků.

Zúčastněné státy budou podporovat úsilí společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce, zaměřené na problematiku spojování rodin.

Potvrzují, že podání žádosti o spojení rodin nebude mít vliv na práva a povinnosti žadatele anebo členů jeho rodiny.

Přijímající zúčastněný stát projeví příslušnou péči o pracovní zařazení osob z jiných zúčastněných států, které přijíždějí do tohoto státu natrvalo v rámci sjednocení rodin s jeho občany, a postará se o to, aby měly stejné možnosti jako jeho vlastní občané, pokud jde o vzdělání, lékařskou pomoc a sociální zabezpečení.

c) Sňatky mezi občany různých států

Zúčastněné státy budou příznivě a na základě humanitních hledisek posuzovat žádosti o povolení vycestování nebo vstupu osob, které se rozhodly ke sňatku s občanem jiného zúčastněného státu.

Vystavování a vydávání dokumentů, jichž je zapotřebí k shora uvedeným účelům a k uzavírání sňatků, bude se uskutečňovat v souladu s ustanoveními přijatými pro spojování rodin.

Špatná úroda letošního roku

Na národní dožínkové slavnosti v Nitře prezident dr. Husák ve svém projevu poukázal na slabou úrodu letošního roku zaviněnou hlavně špatným počasím při setí ozimu letošního léta, kdy silné deště pokazily naděje na dobrou úrodu. Před začátkem žní různé kraje a JZD slibovaly velké výnosy a závazky dodávek, ale výsledek prý byl horší než roku loňského. Československo musí dovážet každoročně obilí i když je dobrá úroda. Při současné situaci v Evropě a v některých jiných částech světa je dovoz těžší, složitější a nákladnější. A proto se musí s obilím velmi dobře hospodařit, neboť výbor lidové kontroly našel v této oblasti dosti nepořádku, škod ve skladech a nesmyslného plýtvání. Lidé prý se zrnem na zkrmování a i s chlebem zacházejí jako s bezcenným zbožím. Obilí je dnes všude vzácná věc, zlatem placená, a proto se s ním musí rozumně hospodařit. Dr. Husák pravil, že se nezatajují problémy které vyzvaly v důsledku krize kapitalistického světa, z cenového pohybu na Západě, které tlačí částečně i čs. hospodářství. Jsou též problémy, které vznikají z nedostatečné nebo nezodpovědné práce.

Dále si dr. Husák stěžoval, že reakční síly na Západě rozvíjejí proti socialistickým státům atmosféru nedůvěry a pomlouvání. Pařížský Le Monde prý napsal, že v Československu v obchodech není co koupit, lidé chodí mizerně oblečení a obuti, atd. A on sám, dr. Husák, je vystaven hrubým útokům a nemožným a drzým pomluvám v západním tisku. (R.P. 1.9.75.) Čemu se na Západě říká kritika, v komunistických zemích je pomluva.

Bylo by zajímavé vědět, kdyby nebylo zemí, jako jsou Spojené státy americké, Kanada nebo Austrálie, kde by komunistické státy nakupovaly obilí!

Změny ve vedení Rudého práva

Předsednictvo ÚV KSČ vyhovělo žádosti soudruha Miroslava Moce a uvolnilo ho k 1. září t.r. z funkce šéfredaktora Rudého práva. Soudruh Moc bude pověřen jinou odpovědnou funkcí. Současně pověřilo řízením Rudého práva soudruha Oldřicha Švestku, tajemníka ÚV KSČ.

Miroslav Moc se dostal do Rudého práva až po okupaci (bratrskými) zeměmi Varšavské smlouvy 21. srpna 1968. Před tím byl redaktorem různých krajských novin a postupně se dostával nahoru. Až do doby okupace byl šéfredaktorem Oldřich Švestka, který ještě 8.8.1968 napsal v Rudém právu následující:

“Jako suverénní stát a rovnoprávná komunistická strana budeme dělat svou vlastní politiku, zahraniční i vnitřní, a řešit otázky vývoje socialismu podle svého vlastního uvážení.” . . .

“V tomto procesu jde o vytváření předpokladů pro nedoformované uplatnění vedoucí úlohy strany, o obhájení základu socialismu, jehož tvář musí být vskutku demokratická a humaní”.

A končí závěrem: “Je jasné, že pro československé pracující a jejich komunistickou stranu není cesty nazpět”.

Švestka během okupace Prahy se zúčastnil návštěv na pražském hradě, kdy sovětský vyslanec Červoněnko činil nátlak na presidenta Svobodu, aby vytvořil novou vládu za účasti Bíláka, Indry a dalších dogmatiků, kteří souhlasili se sovětskou okupací. Jakou roli hrál Švestka není zcela přesně známo. Jistěže chtěl hlavně zachránit svoji vlastní pozici. Byl nahrazen Miroslavem Mocem, ale stal se mezitím tajemníkem ÚV KSČ. Lze soudit, že má blíže k Husákovi, než měl Moc.

O 21. srpnu 1968 nebylo v Rudém právu ani zmínky. Žádné děkování bratrským zemím Varšavské smlouvy za pomoc potlačení “kontrarevoluce” atd. . . . Je jasné, že je to nepřijemné Sovětům a doma se na to chce zapomenout. Jen malá zmínka v úvodníku o tom, že Československo se stalo opět pevnou a spolehlivou součástí socialistického společenství, že upevnilo své spojenecké a přátelské svazky se Sovětským svazem a ostatními socialistickými zeměmi, a zvýšilo tak svou mezinárodní autoritu a prestiž.

Návštěva z Prahy

Dne 29. září přijede do Spojených států skupina československých filmařů, aby zde filmovali pro čs. televizi záběry ze života krajanů v Americe. Zůstanou zde prý do 15. listopadu, rozjedou se do Texasu i jiných států, do různých starokrajanských osad. Pravděpodobně procestují Spojené státy od moře k moři.

Prosíchlá se, že v Chicagu filmaři navštíví bývalý Moravský dům, aby zasadili českou lípu v této staré krajanské čtvrti, kde za obou světových válek se nalézalo středisko odboje za svobodné Československo. Sotva však zasadí lípu do štěrku na 26. ulici před budovu prodanou novým majitelům dnešního malého Mexika.

K zachycení pravého ducha krajanských čtvrtí doporučujeme filmování památek, které nejlépe znázorňují myšlení Američanů

českého a slovenského původu, např.: velký pomník Masarykův na Midway a sňh s Masarykovým portrétem na slavné chicagské universitě, Masarykovo mausoleum na Českém národním hřbitově, pietně umístěný Masarykův obraz v nové budově ČSA v Berwynu, atd. Až se filmaři rozjedou po Americe, měli by vyfotografovat Masarykův pomník v krásném městském parku u Golden Gate v San Francisku a též jeho pomník v pečlivě udržované Kulturní zahradě národů v Clevelandu. V tomto krajanském středisku by mohli zfilmovat též sochu generála Štefánika a v hlavní městské knihovně sochu Palachovu v plamenech.

S kým se budou filmaři radit, co budou filmovat, jaký k tomu bude slovní doprovod až se vrátí domů, a komu pak se bude film předvádět, nám nejlépe odpoví na otázku, kterou si klademe: Proč tu jsou a čemu to má sloužit, když vše, co se dnes podniká v Československu, vše co se píše, vydává pro československé občany, a vůbec vše co se tvoří má sloužit budování komunismu dle sovětského příkladu a nařízení.

Nová česká hvězda

Martina Navrátilová loni objela svět a všude slavila triumfy v tenise. Loni v listopadu ji vítali čs. novináři na ruzyňském letišti a udělali s ní interview. Vyprávěla velice sympaticky o svém mládí, o rodičích, o tom, jak se probíjela ve škole a na hřištích. Zajímavý článek byl zveřejněn dne 25. června 1975 v časopise Vlasta č. 26. v Praze a otištěn v Denním Hlasateli v Chicagu dne 14. září za docela jiných okolností, když slavná čs. tenistka požádala Spojené státy o politický asyl. V interview s americkými novináři mluvila klidně, s rozvahou a posluchač měl radost nejen z jejího vystoupení, ale i z poměrně dobré angličtiny, jak se nám představila. Nehanila nikterak svou vlast, pouze vytkla mladým Američanům, že nejsou vděční za to, co se jim zde poskytuje. Na stížnost některých, jak se tu teď draze žije, poradila jim, aby jeli kamkoli do Evropy, třeba do Francie, a poznali, jak tam se žije.

Z rozpravy nevyšlo najevo, proč se rozhodla proti návratu, ale proslýchá se, že sportovní představitelé režimu se obávali, že s obrovskými úspěchy Navrátilová užívá též příliš mnoho svobody, což je vždy pro komunistické vládcy nebezpečné. Prý "se moc amerikanizuje", bude "muset být více doma a ve styku s tělovýchovnými funkcionáři". Cítila se být ohrožena, když si uvědomila, že komunistická vláda by jí mohla kdykoli zakázat cesty do ciziny. Dle sovětského vzoru, i světoznámí umělci, sportovní družstva, orchestry, atd., všichni podléhají libovůli mocipánů doma. "Žijeme stále ve strachu", napsal nedávno český spisovatel ve svém protestu do svobodného světa.

Americké listy poznamenávají, že "exil Navrátilové je typickým dokladem skutečné hodnoty Helsinek. Vše jde po staru. Nic se nemění. I špičkoví lidé žijí ve stálém strachu a na milosti strany a vlády. A co ty bezejmenné miliony, které nemají možnost na kolbištích světa reprezentovat "barvy své socialistické vlasti" a volit svobodu?

Na podobných případech jako je Navrátilové, budeme sledovat počínání pražské vlády, zda dodrží helsinskou smlouvu. Jedná se o to ve Washingtonu, aby byla utvořena komise či výbor, Congressional Watchdog Committee, který by měl za úkol sledovat komunistické přestupky a nedodržování úmluvy.

Zpráva z předsednictva

Pravidelná schůze se konala v úterý večer dne 2. září 1975 v úřadovně Rady. Schůze byla zahájena předsedou br. Ferjenčíkem v 6:45 a ukončena v 9:45. Omluveni: bři. Chalupa, Dellin, Kopecký, Hřebík, Mička, Rausch. Za nepřítomného br. tajemníka zapisovala ses. Vrázová.

Do schůze se dostavil člen výkonného výboru br. Ant. Čech z Owosso, Mich. a byl vřele uvítán. Odevzdal šek na \$200. od odbočky Owosso a bylo mu poděkováno za tento finanční dar odbočky, i za jeho a ses. Štěpánky Čechové velkou práci, kterou konají v kraji.

Po schválení zápisu br. Ferjenčík předložil korespondenci, která vyžaduje rozhodnutí předsednictva. Byla to v prvé řadě korespondence se ses. Faltusovou z Washingtonu. Zaslala ústředně úplný český a anglický text Helsinské úmluvy a Xerox kopie "Sbírký zákonů ČSSR". Udrzuje písemný styk se členy "rozdělených rodin" a ve věci pensí, atd. Vyměnila si dopisy s Congr. Hydem z Ill., aby byla založena "watchdog committee". Tento výbor by měl za úkol sledovat, zda jsou dodržovány úmluvy podepsané v Helsinkách. Na protestní dopis, s příloženým materiálem o invasi a obsazení Československa, který zaslali br. Dr. Josef Hašek a ses. Anna Faltusová senátorům a poslancům, odpovědělo sedm členů senátu a kongresu. Dále, Dr. Hašek a ses. Faltusová, oba napsali do New York Times, kritiku článku spisovatele Arthura Millera "A Winter in Prague".

Br. Ing. Papánek upozorňuje, že slovenští ľud'áci vytvořili tzv. "kulturní organizaci", jakousi skrytou odnož, a že připravují v říjnu slavnost, na které má být odevzdáno vyznamenání "Generála Štefánika", budovatele Československa, což je velká ironie. Br. Papánek podává další zajímavosti o činnosti ľud'áků. Uvědomují si, že jejich pronásledování židů za války jim velice dnes škodí ve svobodném světě a rádi by našli s nimi spojení, avšak být. čs. Žid v Londýně se ohradili proti těmto námluvám ve svém časopise.

Zpráva o návštěvě br. Ferjenčíka ve Washingtonu byla uveřejněna v krajanském tisku. Ve snaze o spolupráci se zástupci ostatních porobených národů br. Ferjenčík se zúčastnil polské oslavy 30. Výročí bitvy o Vařavu. Hlavním řečníkem byl býv. kongresník Pucinski.

Br. Dr. Schwarzenberg referoval o 21. srpnu. České prohlášení Rady bylo uveřejněno v krajanském tisku. Anglický "Letter to the Editor" v Chicagu byl otištěn v plném znění jen v Chicago Tribune. V Chicago Daily News byl vynechán nejdůležitější citát býv. kongr. Gerald Forda, a Sun Times to vůbec ignoroval.

Ses. Marie Langová připravila finanční zprávu, i zprávu za úřadovnu. Díky daru Oblastního výboru ve výši \$1,500. jsme byli v srpnu aktivní. Ze svého rozhovoru s vedoucím přestavby Olympic budovy (býv. ČSA) soudí, že nám nehrozí nebezpečí vystěhování, kterého jsme se obávali. Velké opravy na druhém poschodí budou vyžadovat několik dní, kdy úřadovna bude zavřena. Nákladná přestavba dolejších místností je téměř dokončena; budou pronajímány spolkům a organizacím pro schůze, podniky, atd. Obě zprávy schváleny.

Ve své zprávě ses. Vrázová zaznamenává, že Dr. Jaroslav Němec je téměř hotov s bibliografií Esther Jeřábkové (s dodatky, atd.) a předává texty autorce k závěrečné korektuře. Doufá, že koncem roku bude připraveno do tisku, takže by dílo vyšlo začátkem roku 1976, ke 200. výročí USA. Rada zaplatí polovinu nákladu za vydání.

Ve Věstníku a American Bulletin bude výzva, aby nás krajanské organizace informovaly o místních oslavách, abychom měli celkový přehled, co podnikají Češi a Slováci v jubilejním roce po celé Americe.

Předsednictvo dodatečně schválilo návrh, aby byla letos vydána nálepka k tomuto výročí: Czechs and Slovaks Helped Build a Strong America. Na kresbách již pracuje výtvarník p. Milan Košař, který pro Radu vytvořil v letech minulých nálepky Komenského, Smetany, okupace Československa, atd.

Za oblastní výbor br. Stanislav Kalkus referuje o letošní oslavě 28. října a žádá o mínění přítomných. Též se rokuje o Čs. dnu a všeobecně se soudí, že se má upustit od letní oslavy ve Wozniakově zahradě. Doporučuje se, aby v rámci sjezdu, který se bude konat na jaře, byla důstojná akademie, pravděpodobně po velikoncích.

PACIFICKÁ OBLAST

Krajanská manifestace před sovětským konsulátem v San Fransiscu

Několik desítek krajanů piketovalo sovětský konsulát v San Franciscu u příležitosti výročí invaze Československa. Krajané, většinou členové Sokola, pochodovali před obrovskou budovou konsulátu s případnými hesly. Protože františská policie stávkovala, neměli ani obvyklou stráž policistů. Dozvěděli jsme se pozdě, že soudruzi úředníci byli pozváni na nějakou "kapitalistickou hostinu" a na konsulátě zůstali jen soudruzi služebníci, kteří bojácně vykukovali z budovy. Nakonec došlo k zajímavému incidentu. Jeden krajan přeskočil plot konsulátu, který představuje symbolicky "železnou oponu" a nalepil na krásné leštěné dveře nálepku "Free Czechoslovakia". Za několik minut přijela limuzína s 3 agenty F.B.I., kteří vysvětlovali krajanům, že podle paragraphu X . . . se dopustili "trespassing". Krajané však velmi pokojně vysvětlili agentům "já nic, já muzikant". Nálepka jim dá mnoho práce odlepit. Dokonce jeden tovaryš jezdil kolem konsulátu s vozem, na kterém vzadu byla nalepena nálepka "Free Czechoslovakia". Vilém Buršík, který piketování zorganizoval, vysvětlil agentům, že dostal povolení od lokálního distriktu policie.

Krajané podepsali memorandum, které bylo posláno sekretáři Kissingerovi a senátoru Jacksonovi.

Ve čtvrtek večer se sešli v sokolovně Sokola San Fransisco Sokolové a přátelé, aby vzpomněli tragického výročí. O invazi měl proslout starosta Jiří Špánek a hudební skladatel Eduard Ingris se svým mladým synem zahráli několik hudebních čísel ze svého repertoáru. Sál nebyl zaplněn, protože mnoho krajanů klidně spí, ale přišli ti věrní, kteří bdí. Jiří Špánek

ODBOČKA "MASARYK" LOS ANGELES

Odbočka ČSNRA v Los Angeles pořádala v sokolovně dne 20. září 1975 diskusní večer na téma "Pražské jaro a 21. srpen". Spisovatel Beneš byl panelistou večera, na kterém se debatovalo o různých otázkách: Proč jsme se nebránili? Zachytil americký spisovatel Alan Levy ve své knize "Rowboat to Prague" věrně situaci v Československu, atd.

Odbočka vydává Zpravodaj se záhlavím "Za svobodné Československo", v kterém bylo uveřejněno pozvání na tento diskusní večer: "Přijďte všichni, přiveďte přátele a známé. Přijďte se ptát, nesouhlasit, diskutovat. Přijďte si koupit knihy z nakladatelství 68 Publishers, Toronto.

Zpravodaj uveřejnil úvodník J. Březinského o 21. srpnu 1968 a 1969, zprávu o cestě br. Dr. M. Ferjenčíka do Washingtonu na pozvání presidenta Forda a výzvu veřejnosti k získání nových členů s touto připomínkou: Přihlášku napište na adresu br. tajemníka M. Konvičku, 512 N. Niagara St., Burbank, CA 91505. V rubrice "Dopisy a odpovědi" se jedná o odpovědi senátorů na protestní dopis, který byl podepsán zástupci devíti porožených národů a uveřejněn v deníku Herald Examiner. Čtenáři, kteří reagovali na protest souhlasili se stanoviskem ČSNRA a členy Americans for Freedom of Captive Nations. - Reakce senátorů byla spíše zdvořilostní.

OBLAST CHICAGO ČSNRA

Oblastní výbor konal svou schůzi v pátek 5. září t.r. v budově peněžního ústavu Lincoln Federal v Berwynu, za pěkné účasti zástupců.

Bratr předseda, František Kalkus, podal zprávu o činnosti výboru za letní měsíce, kterou po finanční stránce doložil účetní výboru, br. Miroslav Mejzr.

Zpráva zahrnovala zájezd do Lidic - Crest Hill, který, třebaže byl zaskočen průtrží mračen, vyzněl velmi dobře; dva velké naplněné autobusy z Chicaga jsou tím nejlepším důkazem.

Druhým letním podnikem byl Československý den, který vyzněl jak po stránce morální, tak i po stránce finanční, nad všechno očekávání výborně. Jeho výtěžek byl odevzdán na činnost Národní rady.

Oblastní výbor připravuje větší oslavu 28. října, která bude v Berwynu. Na oslavě v první části promluví dva řečníci: jeden promluví o Pražském povstání v r. 1945, jehož 30. výročí na letošní rok připadá a druhý řečník promluví o přínosu Čechů a Slováků Americe, což by zapadlo do rámce 200-letého výročí neodvislosti USA. Pro řečníka o Pražském povstání připadá v úvahu osoba k tomu nejpovolnější, profesor František Schwarzenberg, který byl osobně v tomto povstání začleněn. Druhým řečníkem by byla rovněž osoba nejpovolnější a to sestra Vlasta Vrázová, která poměry a život naší větve v Americe zná nejlépe. Druhá část oslavy má být částí uměleckou. Má v ní být zahrnut zpěv a hudba. Se zpěváky a hudebními umělci se vyjednává.

Dalším větším podnikem výboru bude ples Národní rady v únoru 1976 a koncem jara 1976, v rámci 200-letého výročí neodvislosti USA, by se pořádal Československý den, který se zamýšlí spojit s uměleckým vystoupením.

Schůzi ukončily zprávy z odboček. Pozornost upoutala zpráva z odbočky Mistr Jan Hus, kolem níž se rozpoutala debata a bylo rozhodnuto, aby se poděkovalo v krajanském tisku všem dosud žijícím členům odbočky za jejich věrnost a práci vykonanou ve prospěch Československé národní rady americké.

25 let Odbočky ČSNRA "Dr. Milada Horáková"

Ve čtvrtek 11. září 1975 večer konala se v budově Mid America Federal na Čermákové třídě v Ciceru, Ill., schůze odbočky ČSNRA "Dr. Milada Horáková" v Chicagu, Ill., spojená se vzpomínkou na 25. výročí založení odbočky, která byla založena 11. října 1950, jako první odbočka tehdy nově zreorganizované Čs. národní rady americké.

Po zahájení schůze předseda br. Dr. Antonín Hřebík vzpomněl úmrtí vzácného sokolského a národního pracovníka br. Jamese J. Ciháka, bývalého dlouholetého pracovníka Americké Obce Sokolské a bývalého dlouholetého člena předsednictva ČSNRA, který zemřel ve věku 74 let 7. července 1975, a úmrtí slavného tanečního Mistra Johna Krizy, syna bývalých dlouholetých pracovníků odbočky br. a s. Jana a Marie Krizových, který 18. srpna 1975 tragicky zahynul ve věku 56. let při koupání v moři blíže Naples, Floridě. Památka obou zesnulých byla uctěna povstáním přítomných a minutou ticha.

Bratr předseda pak uvítal milého hosta - sokolského bratra Ing. Josefa Broženského z Brisbane v Australii, který srdečně jménem australských Sokolů a krajanů přítomné pozdravil.

Po schválení zápisu ze schůze 12. června 1975, který přečetla tajemnice s. Ludmila Kosová, bratr předseda podal podrobnou zprávu o činnosti odbočky, předsednictva Čs. nár. rady americké a jejího oblastního výboru v Chicagu a pokladní s. Anna Hřebíková podala podrobnou finanční zprávu za uplynulá tři čtvrtletí 1975. Bratr předseda pak poděkoval s. Jiřině Hackelové, která věnovala odbočce granátový prsten, který bude - po rozprodeji obsazovacích knížek - vylosován ve prospěch odbočky. Vzpomínka na 25. výročí založení odbočky byla zahájena sokolským pochodem "Spějme dál!", který z rekordu předvedl br. Miroslav Mejzr, který pak doplňoval pořad dalšími sokolskými pochody. Spoluzakladatelka odbočky s. Anna Hřebíková přednesla báseň Pavla Javora "Pravda zvíťazí!", načež zakládající člen a nynější předseda odbočky br. Dr. Antonín Hřebík podrobně promluvil o založení odbočky před 25 roky. Vzpomněl členů, kteří stáli při jejím založení 11. října 1950, a přečetl dopis Dr. Bohuslava Horáka z 1. listopadu 1950, kterým - z tehdejšího uprchlického tábora Valka u Norimberka - poděkoval odbočce za její pojmenování jménem jeho popravené manželky, které označil za nejkrásnější oslavení památky Dr. Milady Horákové. Bratr předseda pak vylíčil podrobně činnost

odbočky za uplynulých 25 roků, zvláště její činnost sociální v r. 1951 ve prospěch více než 200 dětí čs. uprchlíků v táboře Valka, kam bylo odbočkou tehdy zasláno 52 velkých balíků hodnotných potravin, 12 CARE balíků, 8 velkých balíků nové dětské obuvi, punčoch a prádla - a na radu lékaře také 5000 vitaminových tabletek. Vylíčil dále bohatou kulturní činnost odbočky, zvláště činnost přednáškovou, a vzpomněl dlouholetých činovníků, zvláště br. Břetislava Vaňka, který byl po 17 let pokladníkem odbočky, br. Františka Kratochvíla, který byl 5 roků jejím tajemníkem a 14 roků jejím předsedou, a dále dlouholeté tajemnice odbočky s. Ludmily Kosové. Zmínil se dále o některých významných podnikcích odbočky a o dloholeté spolupráci jejich členů v ČS. nár. radě americké a v jejím oblastním výboru v Chicagu. V závěru své vzpomínky pak podal přehled všech vedoucích činovníků, zvláště předsedů a tajemníků odbočky, v uplynulých 25 letech. Pořad vzpomínky byl ukončen sokolským pochodem "Hoj vzhůru, pestrý sokole!"

Všichni účastníci pak ještě dlouho po ukončení této vzpomínky setvali v srdečném rozhovoru a při pohoštění, které připravila místopředsedkyně s. Anna Vlasáková s několika dalšími ochotnými členkami odbočky.

Ludmila Kosová

Odbočka ČSNRA "Západní předměstí"

Předsedkyně odbočky ses. Vlasta Vrázová zahájila schůzi uvítáním četných přítomných. Vyslovila domněnku, že všichni přítomní zápis o poslední schůzi odbočky již četli v tisku a ve Věstníku, a vyzvala k hlasování, zda má být zápis čten. Na návrh br. Ing. V. Svobody, podporovaný br. R. Novákem, od čtení zápisu upuštěno.

Ses. Vrázová podala pak zprávu o činnosti ČSNRA v posledním údobí, o návštěvě předsedy ČSNRA br. dr. Ferjenčíka v Bílém domě, o memorandu ČSNRA, které dr. Ferjenčík předal prezidentu Fordovi, o textu ČSNRA "Letter to the Editor", který ČSNRA vyslala americkému tisku k 7. výročí okupace Československa a ve formě prohlášení ČSNRA k 21. srpnu čs. krajskému tisku. - Podala rozbor mezinárodní situace vytvořené podepsáním úmluvy v Helsinkách, hovořila o činnosti ses. Faltusové a dr. Haška ve Washingtonu, D.C., a informovala přítomné též o připravovaných akcích Rady: v neděli odpoledne 26. října bude v Sokole Tábor v Berwynu uspořádána oslava 28. října; 1. a 2. listopadu pořádá město Chicago tradiční národnostní bazar Folk Fair, kde ČSNRA povede jídelní stánek, Čs. ženská národní rada svůj stánek v odvětví národopisně kulturním, a taneční skupiny Beseda a skupina Klubu Domov uspořádají taneční a pěvecká vystoupení v zábavním programu Folk Fair; na sobotu 1. listopadu připadá podzimní věneček Čs. ženské národní rady v budově Olympic v Cicero a na neděli 7. prosince vánoční bazar ČSNRA, pořádaný tamtéž.

Poté ses. Vrázová srdečně uvítala manž. Harnovy, kteří nám přišli promítnout barevné diapositivy, zasláné jim přítelem z Prahy, a požádala je o zahájení promítání. Snímky zachycující poesii pražských zahrad a zákoutí, malebnost Malé Strany, Karlův most a nábřeží, hradčanské panorama, hrad českých králů, detaily hradních nádvoří, chrám sv. Víta a mnoho dalších klenotů pražské architektury, ukázaly též stavby posledních let - především stavbu podzemní dráhy v Praze, jejíž trat' měří asi 5 mil a budování trvalo 5 let (úsek podzemní dráhy vede tunelem, který je součástí nového mostu klenoucího se nad nuselských údolím). Další snímky ukázaly nově postavenou budovu u musea, na začátku Vinohradské třídy, a budovu musea opravenou po sovětském ostřelování v srpnu 1968. Také prostor kolem Národního divadla doznal změn a pro nás všechny, kteří jsme v Praze po léta nebyli, bylo promítání obrázků historické architektury i moderních projektů velmi zajímavé. Vtipný slovní doprovod Ing. H. Harny, doplňovaný jeho ženou Dagmarou, byl dalším kladem našeho programu. Jsme manž. Harnovým upřímně vděční - a těšíme se, že nám na naší příští schůzi promítnou další část snímků "pražských motivů".

Pohoštění, o které se postaraly naše milé sestry hostitelky, bylo velmi chutné a přátelské besedování srdečné.

Marie Langová, tajemnice

Výroční piknik odbočky "28. říjen" ČSNRA

Odbočka "28. říjen" Čs. národní rady americké měla svůj letošní výroční, teď už tradičně známý piknik, 31. srpna v útulné lesní zahradě manželů Bohunky a Emanuela Látových v Lakeside, Michigan.

Přes výletním podnikům v přírodě ne právě příznivé počasí onoho nedělního dne, zaregistroval piknik přece jen uspokojivou návštěvu mnoha věrných příznivců, které neodradila ani cestovní dálka, ani zachmuřené celodenní oblačno. - I tak příjemné zdravé lesní ovzduší útulného letoviska přineslo všem účastníkům hřejivé pookrání na duši i na těle. V přátelské, družné zábavě setvali většinou až do pozdních hodinách večerních.

Odbočka "28. říjen" považuje za svoji milou povinnost srdečně poděkovat všem členům a členkám, jakož i členkám Čsl. ženské národní rady v exilu, za všechnu pohostinnou péči, s jakou se staraly o návštěvníky u stánků vzorně vybavených známými dobrotami a piknikovými pochoutkami, dále všem štědrým dárnými chvalně známého domácího pečiva a rovněž dárcům do tomboly.

Stejně srdečně díky patří našim krajským novinám: Dennímu Hlasateli a "Národu" a českému rozhlasu s. Jaromíry Žáčkové za propagaci pikniku.

A všichni účastníci, kteří mezi nás zavítali a svoji návštěvu potěšili, necht' přijmou upřímné ujištění, že jejich návštěva byla věru vděčně kvitována.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

- Title of publication: Vestník.
- Date of filing: September, 1975.
- Frequency of issue: Monthly, except bi-monthly July-August.
- Location of known office of publication: 2137 S. Lombard Avenue, Cicero, Cook, Illinois 60650.
- Location of the headquarters or general business offices of the publisher: Same.
- Names and addresses of publisher, editor, and managing editor: Publisher - Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650; Editor - Miss Vlasta Vraz, 2101 S. Elmwood Avenue, Berwyn, Illinois 60402; Managing Editor: Same.
- Owner (If owned by a corporation, its name and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address - as well as that of each individual must be given.) Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Avenue, Rm. 202, Cicero, Illinois, 60650.
- Known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities: None.
- In accordance with the provision of this statute, I hereby request permission to mail the publication named in Item 1. at the reduced postage rates presently authorized by 39 U.S.C. 3626. Vlasta Vraz, Editor
- For completion by non-profit organizations authorized to mail at special rates (Section 132.122. Postal Manual). The purpose, function, and non-profit status of this organization and the exempt status for Federal Income tax purposes have NOT changed during the preceding 12 months.
- Extent and nature of circulation:

	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	Single Issue Published Nearest to Filing Date
A. Total No. copies (net press run)	1750.	1750
B. Paid circulation:		
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales.	None	None
2. Mail subscriptions	1570	1579
C. Total paid circulation	1570	1579
D. Free distribution (including samples) by mail, carrier or other means	150	135
E. Total distribution (sum of C and D)	1720	1714
F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing	30	9
G. Total (sum of E and F - should equal net press run shown in A)	1750	1750

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

VLASTA VRAZ, Editor

Případy rozdělených rodin, pensí, povolení atd.

ČSNRA se zajímá o případy býv. československých občanů, kterým bylo zamítnuto čs. vyslanectvím visum; nebylo dovoleno dětem přijet za rodiči do Spojených států; nebyla vyplacena pense, atd. Podepsáním helsinské dohody čs. vláda se zavázala k určitým ústupkům (viz. Z událostí v Československu) a pak-li nedodrží svých závazků, nezbývá než informovat americkou vládu, že Praha nerespektuje dohodu a odmítá řešit příznivě tyto případy.

Ses. Faltusová ve Washingtoně, která jménem ČSNRA již několik měsíců vykonává dobrovolně velkou službu, tj. dělá překlady čs. nařízení a sprostředkuje písemný styk s americkými úřady, je ochotna činit tak i nadále. Zašlete svou žádost do hlavní úřadovny Rady, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, Ill. 60650, Room 202, a přiložte kopie dopisů, nařízení, potřebných dokladů, co jste v zájmu své věci již podnikli.

DARY NA ČINNOST ČSNRA:

Odbočka ČSNRA "Západní předměstí", Chicago	\$300.00
Odbočka ČSNRA "Masarykovo sdružení" v Owosso, MI.	200.00
Ladislav Treskn, McHenry, IL	20.00
Henry Kovář, Overland Park, KS	10.00
Rudolf Novák z odbočky "Záp. předměstí"	10.00
Dr. George R. Piljan, Mt. Clemens, MI	10.00
Hermie Rabštejnková, Oklahoma City, OK	10.00
James Konrad, Berwyn, IL	8.00
Pí. Krahová a pí. Strnadová z Berwyn	8.00
Frances Rulíčková, Lakeland, FL	7.00
Anthony J. Srba, Forest Hills, NY	6.00
Vernon J. Title, Chicago, IL	6.00
Anna Zajičková, Hopkins, MN	5.00
Augustin Hering, Cicero, IL	3.00
Ralph Parker Bishop, San Francisco, CA	2.00
Petr Vlček, Lincoln Park, MI	2.00
Karel Lázníčka, Chicago	1.00

IN MEMORIAM

zesnulého br. James L. Čiháka, věnuje William J. Shana, St. Louis, MO	\$ 25.00
zesnulé pí. Emilie Facunové z Chicaga věnuje dcera Bessie	15.00

Valné shromáždění SVU

Výkonný výbor Společnosti pro vědy a umění svolává valné shromáždění na pátek dne 24. října 1975, v 8:30 večer v Riber Hall, University of California, Los Angeles, Westwood Village. V souvislosti s valným shromážděním se koná v sobotu dne 25. října v 10 hod. dop. v Sunset Center, University of California, Symposium k 125. výročí narození T. G. Masaryka; mezi ohlášenými přednáškami jsou zejména prof. Michael Heim, Dr. Pavel Machotka, dr. Stanislav Segert a Jan Beneš. V sobotu večer se koná v Yacht Club, Marina del Rey, banket (vstup \$13. za osobu). Písemné přihlášky na valné shromáždění, na symposium a banket přijímá předseda místní odbočky SVU, Dr. Otto Turchan, 458 El Camino Drive, Beverly Hills, Cal. 90212.

Zprávy místních a oblastních skupin zašlete do kanceláře SVU v New Yorku, 381 Park Avenue South, nejdéle do 15. října.

Bicentennial Bazar SVU

Ve Washingtonu SVU připravuje Bicentennial Bazar, jehož výtěžek je určen pro podporu publikační činnosti. Bazar bude otevřen dne 15. listopadu o 1. hod. v Guy Mason Center. Od 5. hod. bude podávána večeře a po jejím skončení provedena dražba zvláště cenných exponátů. Pořadatelstvo žádá členy, aby darovali vhodné předměty trvalé hodnoty. Je účelem bazaru, aby představil, především cizím návštěvníkům, československou kulturu: výšivkami, sklem, keramikou, uměleckými předměty všeho druhu, lidovým uměním, knihami o Československu, fotografiemi krás naší země, různými hodnotnými knihami a hudebninami, atd. To, co se za ně utrží, bude obráceno v tištěné slovo, které bude mluvit k světu o československé kultuře.

Dary zašlete laskavě do 1. října na adresu: Emilia Royco, 6612 Tulip Hill Terrace, Washington, D.C. 20016 - Tel. 301-229-6315.

Čeština a slovenština v etnických studiích Cuyahoga Community College v Clevelandu

V rámci programu etnických studií - Ethnic Heritage Center - Cuyahoga Community College - jsou opět v nastávajícím studijním období zařazeny české a slovenské kurzy.

Po kurzech české historie, zeměpisu a kultury v minulých semestrech se v nastávajícím kurzu bude věnovat pozornost české konverzaci. - Základní znalost českého jazyka je proto žádoucí. V kurzu se studenti zdokonalí v hovorové řeči, rozšíří si slovník a osvojí si pravidla české gramatiky a zlepší si výslovnost, které bude věnována péče.

Kurz praktické české konverzace začne v pondělí 29. září v Brooklyn County Library, 4480 Ridge Road. Kurz bude každé pondělí od 7 večer po 9 týdnů. Poplatek za kurz je 15 dolarů. Přihlášky se přijímají písemně na adresu: Cuyahoga Community College, Office of Continuing Education, 2900 Community College Ave., Cleveland, O. 44115. "Czech Conversation". Uved'te plné jméno, adresu, telefon a přiložte šek na 15 dolarů. Zápis je také denně v Room 20 od 9 h. ráno do 5 h. odpo. v Library Building nebo se zájemci mohou zapsat v první vyučovací hodině.

Kurz české konverzace na CCC povede Mr. Stanley Maršík.

Letošní slovenský kurz na Cuyahoga Community College Slovak Heritage and Civilization - začne v pondělí 29. září v Parma Regional County Library, 5850 Ridge Road. Vyučovat se bude každé pondělí od 7-9 večer; 9 týdnů.

Kurz bude věnován zeměpisu a historii Slovenska, založení Maticy Slovenské, politickému vývoji v zemi a slovenské emigraci v USA a Kanadě.

Písemné přihlášky mají být adresovány na: Cuyahoga Community College, Office of Continuing Education - 2900 Community College Ave., Cleveland, OH 44115. - Slovak Heritage and Civilization.

Poplatek za kurz ve výši \$15.00 je nutno přiložit šekem. Zápis je také otevřen denně v Library Building od 9 ráno do 5 odpo. nebo se mohou studenti přihlásit v první vyučovací hodině.

(Ethnic Heritage Center na CCC připravuje také jazykový kurz slovenštiny "Slovak Language and Literature".)

American Bulletin
ročně \$2.00

Oznamte včas
změnu adresy

Máme na skladě k prodeji:

Panorama

Historie Čechů a Slováků v Americe

Dejte ji nejen svým nejbližším, ale též svým přátelům Američanům. Kniha jim jak svými hodnotnými články, tak biografiemi jednotlivců poví mnoho, nač můžeme být hrdi. Přistěhovalci českého a slovenského původu udělali v Americe kus dobré práce, vyznamenali se svojí pracovitostí, houževnatostí a dobrými vlastnostmi charakterovými. Panorama jejich život a působení v nové vlasti, již vždy byli odpovědnými a loyálními občany, zachycuje způsobem, který získal mnohé pochvalné uznání.

Pomozte rozšířit Panoramu mezi svými americkými přáteli, tak aby si mohli utvořit správný obraz o přínosu Čechů a Slováků v Americe.

Cena Panoramy je \$7.00 včetně poštovného, knihu rádi bez prodlení odešleme poštou. Rovněž ji můžete koupit v úředově Čs. národní rady americké, 2137 So. Lombard Ave., Cicero, Ill. 60650.

		Poštou
The Birth of Czechoslovakia		5.00
Jaroslav Brodský: Řešení Gama	5.00	5.50
Josef Falta: Přes fronty a přes hranice	1.50	1.85
Dětství a mládí , vzpomínky Dr. Alice Masarykové	2.50	2.75

Objednávky vyřizuje úřadovna ČSNRA:

Czechoslovak National Council of America
2137 So. Lombard Ave., Room 202,
Cicero, Illinois 60650.

Upozornění!

Celý náklad učebnice **Progressive Czech** rozprodán.

Zapůjčení filmů

ČSNRA získala následující filmy, které zapůjčuje svým odbočkám:

Pohřeb Palacha - 16 mm. černo-bílý, zvukový - promítá se ú minut.

"Seven Days to Remember" - Týden invase a okupace Československa 21. srpna 1968 - historický film natáčený čs. filmaři - trvá 58 minut.

28. října

založení Československé republiky

vzpomene

Československá národní rada americká -
oblast Chicago
v neděli dne 26. října ve 3 hod. odp.
Sokol Tábor, Clarence a 16. ul., Berwyn

Slavnost zahájí Český pěvecký sbor LYRA, diriguje prof. Frank Kubina. - O Pražském povstání promluví prof. František Schwarzenberg. - Na téma "Přínos Čechů a Slováků v Americe" promluví Vlasta Vrázová. - V hudební části programu zapěje pí. B. Cyknerová-Karem Skřivánčí píseň a Ukolébavku z Hubičky a národní písně, za klavírního doprovodu pí. Mary Ann Novákové-Salkowské. - Violocellista p. Vlastimil Dvořák se členy Chicago Lyric Opera Quartet zahraje Ostrčilovy české národní písně pro smyčcový kvartet a Dvořákovy Pražské valčíky.

ČSA střeží Vaši budoucnost

Jestliže jste členem bratrské a sesterské podpůrné Jednoty ČSA, jste kryt tím nejlepším životním pojištěním jaké může pouze bratrská jednota poskytnouti.

Jakmile se stanete členem Jednoty ČSA, tato přejímá veškerou zodpovědnost a závazky z vašeho členství plynoucí.

Více než 60 organisátorů Jednoty, s dokonalou přípravou reprezentuje ČSA ve většině států Unie a jest připraveno podat vám veškeré informace týkající se vašeho životního pojištění a vypracovati vám individuální plány, které vám zaručí nejvyšší možnou ochranu pro vaši budoucnost.

ČSA má 200 řádů ve většině států Ameriky, v nichž naleznete bratrské prostředí, které vám nemůže poskytnouti žádná obchodní pojišťovna. Ovšem, kromě toho, členství v Jednotě ČSA opravňuje vás k řadě výhod, jaké opět pouze bratrská jednota může poskytnouti.

Kdo Jednotu ČSA doporučuje? Více než 120 let služby deseti tisícům spokojených členů. ČSA nikdy nezklame, neboť jest vybudována na základech stmelených z poctivosti a zodpovědnosti. ČSA chrání vaši budoucnost.

Staňte se jejími členy, doporučte ji svým přátelům a známým.

Č.S.A.

2701 So. Harlem Avenue

CSA Plaza

Berwyn, Illinois 60402

Tel.: (312) 795-5800 - (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA

2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

Second Class Postage Paid
at Chicago, Illinois

 436

MOVING? Please use this address label and
mail it with your new address to VESTNIK.